

Position Paper van het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA)

- 1) *De leden van de commissie willen graag meer inzicht krijgen van wat zich in de praktijk afspeelt. Kunt u uw belangrijkste ervaringen met de commissie delen?*

Het NFIA is een uitvoeringsorganisatie binnen de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die zich in opdracht van de ministeries van EZ en BZ richt op het aantrekken, uitbreiden en behouden van uit het buitenland afkomstige bedrijven. Daarbij richt het NFIA zich op bedrijven die met hun investeringen reële economische activiteiten en werkgelegenheid naar Nederland brengen. Bedrijven met *substance*. Waarbij sinds jaar en dag een pragmatische ondergrens van vijf arbeidsplaatsen in het derde jaar van opereren wordt gehanteerd. De gemiddelde grootte van met medewerking van het NFIA naar Nederland gehaalde bedrijven bedraagt ruim 30 fte.

Het NFIA is in 2015 actief betrokken geweest bij de realisatie van 207 projecten. Het hiermee gemoeide investeringsbedrag bedraagt € 1,76 miljard en de projecten leveren 7.779 banen op, waarvan 1.582 betrekking hebben op behoud van werkgelegenheid. De meeste banen ontstaan op nieuwe hoofdkantoren (2.500), productiefaciliteiten (1.200) en distributiecentra (1.190). Voorbeelden van investeerders zijn het Amerikaanse modemerken Michael Kors, dat een groot distributiecentrum bouwt in Venlo. De Amerikaanse modeketen Forever 21 besloot zijn Europese distributiecapaciteit in Bergen op Zoom te vergroten. ExxonMobil gaat een grote gasolieraffinaderij bouwen in Rotterdam. Tesla breidde uit in Nederland met een nieuwe assemblagefaciliteit voor de elektrische auto's in Tilburg. Het Indiase pharma- en biotechnologiebedrijf Cipla opende een laboratorium in Bilthoven.

Het NFIA richt zich dus niet op het vestigen van holding/brievenbusmaatschappijen met slechts beperkte reële *substance* en de juridische of fiscale overwegingen die daarbij een rol zouden kunnen spelen. Evenmin richt het NFIA zich op buitenlandse bedrijven die een Nederlandse joint-venture partner of over te nemen onderneming zoeken.

Uit een NFIA-survey onder alle in Nederland gevestigde buitenlandse bedrijven (2013) blijkt dat infrastructuur, arbeid en fiscaliteit als belangrijkste locatiefactoren gezien worden. Door de sterke en toenemende concurrentie van andere landen is een uitstekend vestigingsklimaat belangrijk om bedrijven te kunnen overtuigen zich in Nederland te vestigen.

- 2) *Hoe wordt het Nederlandse fiscale klimaat door NFIA aangeprezen bij buitenlandse investeerders?*

Het NFIA geeft informatie over alle aspecten van het Nederlandse vestigingsklimaat, al naar gelang de specifieke informatiebehoefte van potentiële investeerders. De fiscale onderdelen van het vestigingsklimaat horen daar uiteraard bij. Daarbij worden vaak de elementen aangestipt die in onze ervaring een belangrijke rol kunnen spelen bij de locatiekeuze van een bedrijf.

Wat doet NFIA concreet met het onderwerp fiscaliteit?:

- Informeren van potentiële buitenlandse investeerders: via gesprekken, presentaties, brochures, de website InvestinHolland, investeringsseminars, etc. Inhoudelijk gaat het om publiek toegankelijke informatie over de fiscale regelgeving. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om zekerheid vooraf te krijgen over de fiscale gevolgen van een voorgenomen investering, zulks in lijn met de internationale afspraken binnen de OESO en de EU.
- Bedrijven informeren over bestaande fiscale instrumenten die innovatie en duurzaamheid bevorderen (Innovatiebox, WBSO/RDA, MIA/Vamil, EIA) en de 30%-regeling voor expats;
- Desgewenst brengt het NFIA bedrijven met substantiële investeringsplannen in contact met het aanspreekpunt potentiële buitenlandse investeerders van de Belastingdienst. Daar kunnen deze bedrijven dan verder spreken over de fiscale aspecten van hun investeringsplannen. Soms worden potentiële investeerders gewezen op de mogelijkheid om advies in te winnen bij een belastingadviseur;

- Drie keer per jaar organiseert het NFIA een investeringsreis naar de Verenigde Staten. Tijdens deze reis krijgen Amerikaanse bedrijven de gelegenheid in contact te komen met een team van medewerkers van NFIA en Belastingdienst. Zij krijgen bij die gelegenheid voorlichting over de Nederlandse fiscale wetgeving op het gebied van de directe belastingen en de wijze waarop de Nederlandse Belastingdienst werkt. Deze gesprekken vinden altijd plaats binnen de kaders van wet, beleid en jurisprudentie. Het NFIA is overigens niet aanwezig bij gesprekken tussen de Belastingdienst en bedrijven waar de individuele fiscale aangelegenheden aan de orde komen. Deze reizen leveren nuttige informatie op over de relatieve concurrentiekracht van Nederland op fiscaal gebied;
- Signaleren van knelpunten in het fiscale vestigingsklimaat door deelname aan netwerkbijeenkomsten (Amcham, VNO/NCW, DNHK) en het voeren van *investor relations* gesprekken met reeds in Nederland gevestigde bedrijven. Knelpunten worden gedeeld met het Ministerie van Economische Zaken en het Ministerie van Financiën.

3) *Wat is de invloed van de nieuwe anti-ontgaansmaatregelen op het Nederlandse vestigingsklimaat? Is dit merkbaar in de acquisitie-praktijk? Indien ja, kunt u dit toelichten?*

Nieuwe locatiebeslissingen zijn voor bedrijven vaak van strategische aard, met investeringen van soms tientallen of honderden miljoenen euro's. Bij investeringen van deze omvang hanteren bedrijven een lange termijn perspectief, waarbij nieuwe of aanhoudende onzekerheden negatief uitwerken. Ook door reeds in Nederland gevestigde buitenlandse bedrijven wordt keer op keer aangegeven dat stabiliteit, continuïteit en langjarige zekerheid van groot belang zijn voor bestaande investeringen en uitbreidingsprojecten, die vaak een lange terugverdientijd hebben. Dat geldt bij uitstek ook voor de fiscale regelgeving. De brede internationale discussie op fiscaal gebied in EU- en OECD/G20-verband leidt, los van concrete maatregelen, ook tot meer onzekerheid. Evenals het initiatief van de Europese Commissie om rulings te toetsen aan de Europese regelgeving inzake staatssteun.

Naar de mate waarin investeerders meer last hebben van deze onzekerheid zullen zij hun (uitbreidings)investeringsbeslissing aanhouden, of -als voor aanhouden geen tijd is- kiezen voor landen waar minder onzekerheid is over de lange termijn situatie. Concurrerende landen (met name het VK, Ierland, Luxemburg, Zwitserland en Singapore) slagen er heel goed in een lange-termijn perspectief te bieden waarbij onzekerheid over de grondslag wordt gereduceerd door een aantrekkelijk laag tarief. In Ierland is het tarief van de vennootschapsbelasting bijvoorbeeld 12,5%.

4) *Wat kan Nederland doen om een goed vestigingsklimaat te behouden dan wel te versterken?*

De kwaliteit van het Nederlandse vestigingsklimaat is cruciaal voor het werk van het NFIA. Om die reden is ook een vestigingsklimaatmonitor ontwikkeld. Deze monitor heeft als functie om periodiek inzicht te geven in de sterke en minder sterke factoren van ons vestigingsklimaat in vergelijking met de ons omringende landen. De Minister van Economische Zaken heeft op 8 januari jl. de eerste monitor aan uw Kamer gezonden¹. Deze treft u ook aan als bijlage bij dit position paper. De tweede monitor zal u na het zomerreces worden toegezonden. De monitor vergelijkt Nederland op 50 factoren met landen waarmee Nederland bij de acquisitie met name concurreert. Dat dekt het hele scala af van vestigingsklimaatfactoren die voor ons werk van belang zijn, de fiscale inbegrepen. Nederland kan het vestigingsklimaat versterken door op die factoren waar de monitor constateert dat ons land een relatief slechte of beneden-gemiddelde positie inneemt, te investeren. In die laatste groep bevinden zich ook fiscale factoren. Of versterking van specifieke onderdelen van het vestigingsklimaat vervolgens wenselijk en mogelijk is (en zo ja: hoe) vergt een politieke afweging. Voor het NFIA is het cruciaal dat de belangrijkste locatiefactoren op orde zijn. Uit enquêtes onder buitenlandse investeerders blijkt telkenmale dat een stabiel fiscaal klimaat daarbij een belangrijke rol speelt.

¹ Kamerstukken II 2015/16, 32 637, nr. 222

5) *Indien het nemen van nadere maatregelen wenselijk is, op welk niveau moeten die dan plaatsvinden (bijvoorbeeld nationaal/EU/OESO)? Wat zijn de verwachte gevolgen voor het vestigingsklimaat?*

De belastingregels van landen zijn onvoldoende op elkaar afgestemd en maken daardoor belastingontwijking door internationaal opererende ondernemingen mogelijk. De enorme vlucht die de globalisering heeft genomen en de verandering van bedrijfsmodellen hebben dat risico vergroot. Met nieuwe regels kan daar beter op ingespeeld worden. Het ligt voor de hand om met een zo groot mogelijk groep landen afspraken te maken zodat eerlijke concurrentieverhoudingen zo goed mogelijk worden geborgd. Het kabinet heeft daar ook op ingezet en Nederland heeft zich actief ingezet bij de totstandkoming van internationale afspraken. Het stopt echter niet bij het maken van afspraken. De grootste uitdaging zit in een uniforme implementatie en uitvoering van de nieuwe afspraken en regels. In de uitvoering kunnen landen zich positief onderscheiden en perspectief bieden op stabiliteit. Als de regels elk jaar dreigen te veranderen, dan biedt dat een zeer onzekere basis om te investeren.

In de strijd om het aantrekken van (buitenlandse) investeringen willen landen zich onderscheiden. Een aantrekkelijk belastingtarief kan soms compenseren voor elementen van het vestigingsklimaat waar een land minder op scoort, bijvoorbeeld de afwezigheid van een grote interne markt. In die zin zal een zekere mate van belastingconcurrentie voor veel landen onontbeerlijk zijn bij het aantrekken van investeringen. Zoals gezegd moet oneerlijke of schadelijke belastingconcurrentie op een internationale schaal worden bestreden. Als gevolg van harmonisatie nemen de mogelijkheden voor belastingconcurrentie weliswaar af, tegelijk ontstaat er een meer gelijk speelveld. Verwacht mag worden dat op de elementen die niet zijn geharmoniseerd de concurrentie zal toenemen.

6) *Gelet op de voorgaande vragen; welke aspecten zijn naar uw mening nog onderbelicht gebleven, kunt u deze aspecten nader toelichten?*

Geen.